

samt en kvartermeister som er-
ne om å foreta enhver minespe-
ning. I en liten lettbaat skal han man

«Reis hjem og hent Oatis»

Demonstrasjoner mot den nye
tjekkiske ambassadør i New York

Privat til «8. Mai» fra New York.

Da den nye tsjekkosllovakiske am-
bassadør i USA kom til New
York den 9. ds. ble han møtt av de-
monstranter som under stort oppbud
av plakater og med tilrop og piping
forlangte at den fengslede amerikans-
ke AP-korrespondent William Oatis
skulle frigies. Plakatene bar inn-
skripter som «Reis hjem og hent Oatis»
og «Hvordan våger du å komme
hit med blod på hendene». Da ambas-
sadøren, dr. Prochazka, av journalis-
ter ble spurt om han syntes dommen
over Oatis var rettfærdig, var svaret
at det hadde han ikke noe med og at
det var domstolens sak. Ellers nek-
tet han å uttale seg om saken, men
hevdet at Oatis ikke var fengslet for-
di han var journalist.

Den kalde krigen utvikler seg

Wash.: Radiomottakere ikke større
enn en sigarett pakke kastes nå ned
over landene øst for jernteppet for å
innbyggerne mulighet for å lytte
til Voice of Americas utsendelser. —
Mottakerne kan ta inn stasjoner opp
til 650 km. avstand og at de har vært
effektive, viser de siste tiders røm-
ninger fra Øststatene.

I denne forbindelse forteller den
republikanske senator Karl Mundt i
senatet at en del av flyktingene skal
tilbys plastiske operasjoner i ansik-
tet slik at de ikke kan identifiseres,
hvoretter de skal smugles tilbake til
de russiske drabantstater for der å
arbeide for friheten.

boligbygning i stor stil, mot konses-
sjoner til utenlandsk kapital, for det
kommunale selvstyre. Arbeiderpar-
tiet går inn for kongedømme, mili-
tarisme, indirekte skatter osv. Alle
partier snurrer rundt. Kan du si
meg hvem man egentlig ikke skal
fornekte?»

Det har i Norge ennå mindre enn
i andre land vært noen mulighet for
at landssvikerne kunne samle seg
politisk. Nesten alle faktorer har
hindret dette. I Frankrike, Italia,
Tyskland, England, Sveits og andre
land er der partier som søker etter
å utløse nye ideer, som visselig ofte
har tilknytning til de tidligere fascis-
tiske, forsåvidt som de bl. a. er
skarpt kritiske mot parlamentarismens
tvilsomme demokrati og går
inn for en korporativ representa-
sjon o. l. Men som samtidig selvføl-
gelig innstiller seg på at Europa
1951 er noe totalt annet enn Europa
1940.

Det kommer i Norge også. Det
kommer i Norden. Der finnes ingen
idebevegelse som griper den nordis-
ke ungdom i dag og får den til å
tro på Europas gjenoppstandelse. —
Men den kommer. Og med den kom-
mer en omvurdering også av de for-
hold som her er nevnt. Da er det
godt å ha klart for seg hvilke opp-
fatninger man har hevdet og hva
disse oppfatninger har støttet seg
til. Ennå er vår historie 1940/50 ik-
ke skrevet.

skinlager, den gamle, slette fullstendige
greide ikke mer. Det ble fullstendig
maskinhaveri. «Nordheimsund» måtte
slepes tilbake til Kristiansund, og
ingen vet når det atter kan gjenopp-
ta sin patruljetjeneste.

Når, og av hvilket fartøy den vil
bli avløst er fremdeles et åpent spørs-
mål. Det fins kanskje enda en og an-
nen båteier i det Trondheimske som
har et utrangert reisendefartøy å
overlate sjøforsvaret?

Nye toner

Om Norge og Tyskland skriver re-
gjeringsbladet Arbeiderbladet, at
vi må ta Tyskland som det er og ikke
som vi ønsker det skal være.

Seks års okkupasjon og delingen
av landet mellom øst og vest har
skapt ypperlig grobunn for nasjona-
lisme. Vi, som selv har vært okku-
pert, bør ikke undre oss over det.
Så lenge tyskerne ikke har full su-
verenitet og har følelsen av at de
er likestilt med andre nasjoner vil
denne nasjonalismen ha vind i sei-
lene.

I sitt fredsprogram har de nor-
diske arbeiderpartier pekt på at
freden i Europa bare kan trygges
med et fritt, selvstendig og demo-
kratisk Tyskland som får sin plass
i FN sammen med de øvrige nasjo-
ner. Det er en enkel, men innlysen-
de sannhet.

Tyskerne må selv bygge opp sitt
demokrati, men det nye tyske de-
mokratiet er en sart plante. Den
kan ikke vokse opp i isolasjon og
uten de samme rettigheter som an-
dre nasjoner har. Hvis vi som øn-
sker å fremme en demokratisk ut-
vikling i Tyskland, ikke er villige
til å erkjenne det, men holder fast
ved den følelsesbetonte avvisning
fra krigens dager, gjør vi ikke bare
de demokratiske krefters arbeid i
Tyskland vanskeligere. Vi mister
også den moralske retten til å øve
kritikk mot de ting, vi ikke liker.

Den tyske nasjonalsang for første gang spilt utenfor landets grenser siden krigens slutt

Den første atletiklandskamp mel-
lom Sverige og Tyskland etter krigen
fikk et stemningsfullt forløp på det
olympiske stadion i Stockholm. Stev-
net innlededes med at «Deutschland,
Deutschland über alles» ble spilt av
et stort orkester, mens alle med blot-
tede hoder stod rett for det sort-rød-
gule tyske flagg.

Formannen for det tyske Atletik-
forbund, dr. Max Danz, uttalte, at de
tyske idrettsfolk var gla over, at de-
res første landskamp ble mot Sverige,
og formannen for det svenske Atletik-
forbund, Tage Eriksson, uttrykte
den svenske glede over atter å se tysk
ungdom på idrettsplassen. Han til-
føyet, at de tyske idrettsfolk hadde
et fint ry i Sverige, og at man var
meget imponert over etterkrigsresul-
tatene innen for den tyske sport.

Det er første gang, opplyses fra
Frankfurt, siden Nazi-Tysklands sam-
menbrudd, «Deutschland, Deutschland
über alles» er blitt spilt ved en sådan
leilighet uten for Tyskland. Hittil har
man enten iaktatt et minutt still-
het, når den tyske nasjonalsang skulle
spilles eller også helt strøket cere-
monien med nasjonalsangen. (Berling-
ske Tid., 10. 8. 51).

For diktlatur
Fra Athen telegraferes til svenske
aviser at den uavhengige liberale
avisen Elevtheria 8. juli antydet at
det eksisterer et officersforbund som
har til hensikt å innføre et militær-
diktatur i Hellas.

Ministerpresident Venizelos bekref-
ter at regjeringen har besluttet å av-
vepne og oppløse hjemmevernet uten
ved Hellas nordgrense. Hensikten med
denne forholdsregel er å trygge de
frie valg, fremholder man.

Politiske iakttagere tror at en del
av hjemmevernsvadningene står un-
der ledelse av armeoffiserer som er
tilhengere av feltmarskalk Papagos.

Forestår ti års verdenskrig?

Det finnes bare et ytterst minjmal-
t håp om at De forente stater skal
kunne avverge en totalkrig som kan
komme til å vare i ti år, sa den de-
mokratiske kongressmann George
Mahon, da han onsdag 8. juli innle-
det debatten i representantenes hus
om en militærbevilgning på 56 milliar-
der dollars.

Mahon er ordfører i den budsjett-
komite som behandler militærbudsjet-
ter og han betraktes som talsmann,
når det gjelder militære spørsmål.

Etter min mening finnes det bare
et ytterst minjmal håp om at våre
vanskeligheter med Sovjetunionen
kan løses på annen måte enn gjennom
en krig, uttalte Mahon videre. En
tendens fra kald til åpen krig, fra
småkriger til storkrig pleier ikke å
ville slå om, men i stedet utlade seg
i en altomfattende eksplosjon. En
åpen krig vil kunne vare i ti år og
fælelegge meget av det som vi her på
vår planet mener med sivilisasjon. —
Det er sant at de Forente stater blir
sterkere for hver dag som går, men
det samme gjelder sikkert også for
Sovjet. Verdensbildet bør få skarpere
konturer i høst — avgjørelsens tid»,
sa han. (Washington-telegram til Gö-
teborgs Handels- og Sjøfartstidning
9. august 1951).

Flyktingehistoriens største tra- gedie ble utspilt året etter krigens slutt

Med dette som tittel og med stort
førstesides utstyr bringer det
svenske syndikalistblad «Arbetaren»
en skildring av flyktingetragediene
i Central-Europa. Den er skrevet av
nordmannen Gunnar M. Lund, som i
årene 1949—50 var representant for
den norske Europahjelpen og som var
akkreditert de amerikanske styrkene
i Østerrike. Han skriver bl. a.:

«I mai 1945 lovet de fire store å
gjøre alt som stod i deres makt for
å forhindre en fremtidig tysk im-
perialisme. En konsekvens av dette
var Potsdamsavtalens beslutning
om at de tyske befolkningsgrupper
i Polen, Tsjekkoslovakia og Un-
garn skulle føres tilbake til Tysk-
land. Den allierte High Commission
beregnet deres antall til 6,5 mill.
og det ble uttrykkelig fastslått at
repatrieringen skulle foregå på en
human og ordnet måte. Hvorledes
denne repatriering i alle fall ble,
trotser all beskrivelse. Hundrede-

tusentall mistet sitt liv i russiske
fengsler, tusener ble henrettet uten
lov og dom, og de øvrige slepte seg
fram over endeløse veier til Tysk-
land. De 6,5 mill. ble til 16 millio-
ner! Følgen ble landflyktighetens
største tragedie, ja det svarteste
blad i sivilisasjonens historie.»

svarte til pengepungen. Har virkeng
husmødrene glemt dette og at de enn
og kunne få den brakt til hus, hvis
noe stod på? Er det dette nye, som
kalles framskritt i Velferdsstaten?
Husmor.

Det skulle gå nesten to år, før Vest-
maktene definitivt begynte å forstå,
at «den kjære Joe» i Moskva hadde
andre planer og hensikter med ver-
dens framtid enn dem, som Roosevelt
og consortes hadde tildiktet ham. Og
i de to årene satt Sovjets menn side
om side med briter, amerikanere og
franskmenn i Nürnberg og dømte ty-
ske «krigsforbrytere», politikere og
generaler om hverandre på løpende
bånd. Ja, ennå fem år etter krigens
slutt, etterat brytningene mellom
vest og øst var begynt å anta stadig
mere konkrete former, fortsatte disse
krigsforbryterprosesser i vest som om
intet hadde hendt. Man kunne en
gang i mellom ennog være fristet til
å tro, at de fortsatte utelukkende for
demonstrativt å vise russerne vest-
maktens gode vilje til å tilintetgjøre
enhver kime til tysk militarisme og
politisk selvstendighet.

Vestmaktens politiske ledelse har
inntil denne dag forherdet seg i denne
forblindelse — av hvilken Moskva ale-
ne høster fordeler og gevinster. Imid-
lertid er det tegn til en oppvåknen,
men det går i sneglefart, som neppe
gir noen større løfter for framtiden,
så meget mindre som atmosfæren i
den grad har formådd å bli forgiftet
i hele vår etterkrigsverden, at man
ikke lenger kan skimte en eneste ut-
vei til virkelig forsoning mellom seir-
herrene og de beseirede, det være seg
i vest eller øst, skriver Holger Møll-
man-Palmgren i svensk «Dagsposten»

Soldatkirkegården på Ekeberg

Det tyske forbund i Kassel som har
til oppgave å ta seg av tyske krigs-
graver, har vedtatt på ett møte en be-
klagelse over den tilstand den tyske
soldatkirkegården på Ekeberg er i. —
Det ble vedtatt å sende en henstilling
til den norske regjering om å ta råd-
gjerdet til å få kirkegården i hevd
igjen.

Ved henvendelse til Forsvarsdeparte-
mentets krigsgravkontor får NTB
opplyst at kontoret gjentatte ganger
har fått klager fra det tyske forbund,
både over vanskjøtsel av Ekebergkir-
kegården og over planene om at kir-
kegården skulle flyttes til et annet
sted i Norge. Den påtenkte flytting
av kirkegården er derfor stadig blitt
utsatt og det er heller ikke truffet
noen endelig bestemmelse om hvor
den eventuelt skal ligge. Nå er imid-
lertid saken kommet inn i et nytt
spor, idet Vest-Tyskland har fått di-
plomatisk forbindelse med Norge. —
Saken blir dermed en diplomatisk af-
fære som må drøftes med den nye
tyske minister i Oslo, Broich-Oppert.
Krigsgravkontoret har ennå ikke vært
i forbindelse med ham etter at han
overtok sin nye stilling, men saken
vil bli tatt opp i nærmeste framtid.

Etter rang og verdighet

Et fotografi fra LO's lunsj for stats-
minister Attlee og frue i Heftyvillaen
går gjennom norske aviser for tiden.
Fotografiet viser statsminister Einar
Gerhardsen, utenriksminister Halvard
Lange og statsminister Clement At-
lee. Det er et bra avisbilde, men en
nordmann kan ikke unngå å føle seg
litt flau over det. I full overensstem-
melse med den regjeringsforherligelse
som Arbeiderpartiets propagandasen-
tral driver viser bildet hr. Gerhard-
sen i stor størrelse foran i bildet, der-
etter følger hr. Lange i sentrum og
bak dennes skulder titter Storbritan-
nias statsminister og Norges gjest be-
skjedent fram.

Vi vil gratulere gjesten, Mr. Attlee,
at han overhodet kom med på bildet
i så selebert selskap skr. MÖLL i N.
H. & S. T. 17. august.

Morrison og Churchill

Den britiske utenriksminister Mor-
rison har i en valgtale i Lewisham
gitt svar på Churchills angrep på re-
gjeringens politikk. Han sa bl. a.: —
«Jeg kan ikke annet enn å føle meg
urolig ved tanken på hva som ville
ha skjedd med verden og med Stor-
britannia dersom han (Churchill) had-
de sittet som statsminister siden
1945». — «Churchill er en stor skik-
kelse. Han er en betydelig offentlig
personlighet, men han er på mange
måter fullstendig foreldet. Han vil
gjærne leve i en verden som ikke len-
ge eksisterer. Han er i virkeligheten
aldri blitt voksen».

— Ja, det er av sine egne man skal
ha det. Men det er slike politikere
som har sittet og bestemt over men-
neskehetens skjebne

tes nå å bli Japans kommende re-
gjeringssjef.

BRITISKE

vitenskapsmenn har oppdaget et
middel mot gammastrålene, som
oppstår ved en atomeksplosjon. —
Midlet finnes i appelsin-, sitron- og
grapefruktsaft. Forsøksdyr som ble
foret med saften av sitron og gra-
pefrukt, viste en «bemerkelsesver-
dig motstandsdyktighet» mot gam-
mastrålene.

FIRE TYSKE

38 sentimeters kanoner, bygget ved
Kruppverken for en sum av 32
millioner kroner og innebygget i de
store festningsanlegg ved Hanst-
holm i Danmark, skal skjæres i
småbiter og selges som skrap. Og-
så ammunisjonslageret med tusen-
vis av granater skal demonteres og
gjøres om til skrap, melder et tele-
gram til den svenske Handelstid-
ningen.

RUSSERNE HAR

bygget et atomanlegg i Iliområdet
nær grensen til det nordvestre Ki-
na, oppgir New York Times etter
personer som har flyktet fra Sin-
kiang. Ved anlegget skal bl. a. den
britiske atomforskeren Bruno Pon-
tercorvo være sysselsatt. Pontcorvo
forsvant som kjent fra England i
fjor. En høyere embetsmann i Sin-
kiang, Aliptakin, som nå bor i In-
dia, anser at et «vulkanutbrudd»
som iflg. seismografer skulle ha inn-
truffet i et fjernt område av pro-
vinsen, kan ha vært et atomekspri-
ment. Det finnes ikke vulkaner i
det omtalte området, sier Aliptakin,
som er godt kjent i det området
«vulkanutbruddet» skal ha inntrått

MFTAL FRA FEM AV

de franske linjeskip som Nelson
senket i slaget ved Abukir, kom-
mer om kort tid på auksjon i Alex-
andria. Men først etter at det er be-
talt toll av metallverdien. De egypt-
tiske myndigheter som vant en rets-
sak mot Frankrike om eiendoms-
retten for 15 år siden da man be-
gynte bergingen av skipets verdi-
fulle kanoner, har eiendommelig
nok krevet at det skal betales toll
av metallet, selv om skipet har lig-
get 150 år på egyptisk grunn. Hvert
av skipene har 74 tunge kanoner
som har en betydelig metallverdi.

ET NEW YORK-TELEGRAM

til svenske aviser forteller at et
gateskilt fra Times Square i New
York er blitt sendt til de amerikans-
ke soldater i Korea for «i en viss
grad å lette deres hjemlengsel!»

Ved et møte

i en engelsk arbeiderkrets, uttalte
statsminister Attlee:

Danmark var ubevepnet og hadde
ingen aggressive hensikter da det ble
rendt overende av Hitler. Det er ikke
noe i russernes livsanskuelse, der kan
forhindre dem i å gjøre det samme.

— Hvorfor så ødelegge penger og
våpen på opprustning? ropte en stem-
me. Og en annen føyde til: Danmark
var det land, som først kom på bene-
ne, herr statsminister! En tredje sa:
De klarer seg bedre enn oss! Og en
fjerde føyde til: Danmark ble ihvert-
fall ikke bombet, sir!

Vedkommende avis som kommer
med dette referat skriver: En merket
tydelig at statsministeren hadde salen
mot seg på dette punkt.